

uw kenmerk
uw brief van
ons kenmerk 19.044767
inlichtingen bij M.L. Vroom
doorkiesnummer 070 – 326 1782

Bestuurlijk Domein

Juridische Zaken

De Raad

Stadhuis, Bogaardplein 15
Postbus 5305, 2280 HH Rijswijk
Telefoon 14 070
Fax (070) 326 10 10
stadhuis@rijswijk.nl
www.rijswijk.nl
iban BNG: NL15BNGH0285007424

betreft Onderzoek bestuurlijke boete
overlastovertredingen

datum
bijlage(n) - Onderzoeksrapport Bestuurlijke boete
overlast

1. Inleiding

In reactie op de op 18 december 2018 door ons overgenomen motie betreffende de invoering van de bestuurlijke boete, hebben wij toegezegd om onderzoek te doen naar de kosten en opbrengsten van de bestuurlijke boete. DSP-groep heeft dit onderzoek op ons verzoek uitgevoerd. Hierbij sturen wij u een afschrift van het door ons op 14 mei 2019 ontvangen onderzoeksrapport. Wij informeren u in deze brief over onze besluitvorming naar aanleiding van de uitkomsten van het onderzoek.

2. Kern informatie

De belangrijkste conclusies uit het onderzoeksrapport "Bestuurlijke boete overlast - *Advies haalbaarheid en wenselijkheid BBoor Rijswijk*" zijn:

- Er kan nu voor veel overtredingen van de Afvalstoffenverordening geen bestuurlijke strafbeschikking worden opgelegd, omdat het in de praktijk lastig blijkt in contact te komen met de overtreeders om de wettelijk verplichte cautie te verlenen (de mededeling dat men niet tot antwoorden verplicht is);
- Het invoeren van de bestuurlijke boete kan voor deze situaties een verbetering opleveren;
- Een zelfde resultaat kan echter ook worden bereikt door beperkte aanpassingen in het strafrechtelijke traject. Zo adviseert DSP om met het OM Den Haag afspraken te maken over een praktische invulling van het geven van cautie. Dergelijke afspraken zijn ook in andere arrondissementen, waaronder Amsterdam, gemaakt;
- Mocht het niet lukken om afspraken met het OM te maken, dan adviseert DSP subsidiair om het instrument van de bestuurlijke boete in te voeren, mits afspraken met de gemeente Den Haag gemaakt kunnen worden over de inning & invordering en bezwaar & beroep;
- Ongeacht of voor invoering van de bestuurlijke boete wordt gekozen, verdient het aanbeveling om voor afvalovertredingen spoedeisende bestuursdwang toe te passen en zo de kosten van het verwijderen van het afval op de overtreder te verhalen.

Kanttekeningen

Wij plaatsen een aantal kanttekeningen bij het onderzoeksrapport:

- In het onderzoek wordt 'uitgebreidere inzet van boa's' als organisatorische consequentie genoemd van het invoeren van de bestuurlijke boete (pagina 6). In de businesscase op pagina 12 en 13 is de inzet van extra boa's echter in financiële zin niet verwerkt. Desgevraagd heeft DSP laten weten dat dit afhangt van het gewenste niveau van handhaving, bijvoorbeeld in de avonduren en dat DSP daar geen inzicht in heeft. Hierover merken wij op dat iedere, als gevolg van het invoeren van het instrument van de bestuurlijke boete, extra aan te stellen boa leidt tot een (sterk) negatieve businesscase.
- In de raadsvergadering van 18 december 2018 is gesproken over het alvast opnemen van de bestuurlijke boete in de APV, zodat daarmee op een later moment op experimentele basis kan worden gewerkt. Dit stuit echter op juridische bezwaren. Er dient immers een keuze voor een van beide instrumenten te worden gemaakt (zie pagina 6). Daarnaast ligt het, gezien de uitkomst van het onderzoek en het advies van DSP, op dit moment in de rede om vooralsnog geen artikel over invoering van de bestuurlijke boete in de APV op te nemen.
- Daarnaast merken wij naar aanleiding van paragraaf 4.1 op dat het voor de invoering van de bestuurlijke boete niet alleen nodig is om een artikel daartoe op te nemen in de APV, maar dat er ook een verordening dient te worden opgesteld voor de niet bij Algemene maatregel van bestuur bepaalde boetes. Bij de invoering van de bestuurlijke boete, zal rekening moeten worden gehouden met de tijd die nodig is voor het opstellen van zo'n verordening en de duur van het besluitvormingsproces.
- DSP heeft de kosten voor de invoering van de bestuurlijke boete (incidentele kosten) niet meegenomen in de financiële raming (zie pagina 12, onderaan). Naar schatting gaat het om een bedrag van meer dan € 50K. Het betreft kosten, die gemaakt moeten worden voor o.a. instructie en scholing van medewerkers, het aanpassen van het digitale systeem CityControl, dat is geïnstalleerd op de PDA's van de boa's, en eventuele licentiekosten en ondersteuningskosten voor het gebruik van systemen van Den Haag, gesteld dat Den Haag de invordering en procedures voor Rijswijk gaat doen. Gelet op de beperkte te verwachten netto opbrengst (zie pagina 13), zal het jaren duren voordat sprake is van een positieve business case.
- Daarnaast heeft DSP geen rekening gehouden met de kosten voor uitval en niet-inbaarheid. Uit de jaarverslagen van het Centraal Justitieel Incassobureau (CJIB) blijkt dat ongeveer 5% van de opgelegde boetes niet valt te innen. Indien wordt besloten tot invoering van de bestuurlijke boete en de gemeente zelf verantwoordelijk wordt voor de inning, dan ligt dat percentage naar verwachting hoger nog iets hoger.

Hoewel er ook andere dan financiële overwegingen kunnen zijn om tot invoering van de bestuurlijke boete over te gaan, concluderen wij dat de invoering van dit instrument voor de gemeente Rijswijk gepaard gaat met enig financieel risico. Het instrument bestuurlijke boete kan tot verbetering leiden in het bestraffen van met name afvalovertradingen, maar dit kan tevens leiden tot een negatief financieel plaatje.

Daar staat tegenover dat hetzelfde resultaat kan worden bereikt door verbetering van het traject van de bestuurlijke strafbeschikking, zonder de genoemde financiële risico's. Wij volgen daarom het advies van DSP. Dat wil zeggen: wij zullen de geadviseerde verbeteracties uitvoeren en het resultaat daarvan afwachten. Daarna kan alsnog worden bezien of het zinvol is om over te gaan naar het stelsel van de bestuurlijke boete.

3. Gevolgen en/of vervolgtraject

Gelet de uitkomst van het onderzoek hebben wij besloten om met het Openbaar Ministerie in overleg te zullen treden om afspraken te maken over een meer werkbare invulling van de cautie voor overlastovertradingen en zo het huidige proces van de bestuurlijke strafbeschikking te verbeteren. Daarnaast hebben wij besloten om bij overtradingen van de Afvalstoffenverordening naast de bestuurlijke strafbeschikking, ook standaard spoedeisende bestuursdwang toe te passen, zodat de kosten van het opruimen van het afval op de overtreder kunnen worden verhaald. Naar verwachting zal hier ook een preventieve werking uitgaan.

Indien de genoemde verbeteracties onvoldoende resultaat opleveren, bijvoorbeeld in het geval dat het OM niet bereid is om de formele vereisten waaraan de cautie moet voldoen te versoepelen, dan zullen wij u alsnog een voorstel doen toekomen voor het invoeren van de bestuurlijke boete;

Met het onderzoek van DSP en de door ons genomen maatregelen hebben wij naar onze mening voldoende uitvoering gegeven aan de door ons overgenomen motie van 18 december 2018. Wij zullen u begin 2020 informeren over de eerste resultaten van de verbeteracties, of eerder indien daartoe aanleiding bestaat.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders,
de secretaris,

de burgemeester,

drs. M. Middendorp MPC

drs. M.J. Bezuijen